

Kallis kodu või läbisõiduhoov?

Ivo Karlep, toimetaja

Tihti on vanalinna majas neljandik kuni viiendik kortereid lühimajutuse päralt. Elanikud sinna enam kortereid ei osta, vaid kipuvad välja kolima, sest nende kodu meenutab hotelli. Asetagem end läbikäiguhoo-vist elaniku olukorda, ega ei tahaks ju sellises majas kodu omada. See on sõidujagamisest globaalseks taksoäriks arenenud ettevõtmise kõrval teine näide, kuidas esialgselt heast kavatsusest pakkuda olemasolevale teenindusele midagi lisaks on kujunenud ärimudel, mis hakkab juba traditsioonilist ala alla neelama. Seisame päris keerulise olukorra ees. Ühelt poolt ärivabadus ja teiselt poolt linnakodanike huvi ja ka traditsiooniliste majutusasutuste huvi. Ühe-kahe öö võõrad tulevad võõrasse linna kõrgendatud meelolus, paljud peavad pidu hommikuni. Kõik see käib teie kõrvalkorteris. Kas on tore? Aga sama ebameeldiv on see ka traditsiooniliste hotellide omanikele. Nad on teinud oma äri nimel suuri pingutusi, täidavad igasuguseid nõudeid, mis ametlikele ööbimiskohtadele esitatakse, ja korruga lõõvad tavaliste korterite omanikud nende äri ilma igsuguse pingutuseta ja nõuete üle. Tallinnas on oma hinnatasega koh- ta maailma võrdluses väga korralikud ja so- liidsed hotellid, mille maine on hea. Ja küla- liskorteritest on saanud üleilmne tööstusha- ru, kunagi Airbnb asutanud vaestest tuden- gite, kes tahtsid aidata vaesemaid rändaja- jaid, on välja kasvanud mõjukad miljardärid. Külaliskorterite hinnad aga ei jää kuigi palju maha hotellitoa hindadest. Sellega käib kaa- sas veel üks paha nähtus, nimelt on südalin- nad, nende seas ka meie armas Tallinna va- nalinn, hakanud muutuma hingetuks turisti- lõksuks paljude teiste omalaadsete seas.

«Külalis- korterite vaestest tudengi- test on saanud miljardä- rid.»

Muidugi on üsna raske niisuguse nähtusega

võidelda. Siiski on linnavalitsus asja kaalunud ning eelmisel nädalal saatis linnapea Mihhail Kõlvart peaminister Jüri Ratasele kirja, mil- les soovis muuta turismiseadust nõnda, et korterites võib majutusteenust osutada vaid sel juhul, kui kohalik omavalitsus on and- nud selleks litsentsi. Üks tingimus oleks, et konkreetses korteris majutusteenuse osutamiseks annab nõusoleku 2/3 korteriühistu liikmetest.

Juba ette on aimata, et kui lin- napea ettepanek saab valitsus- selt rohelise tule, algab suur lahing, et seda ettepanekut ellu viia. Sageli sõdib kah- juks ka meie ajakirjandus mitte selle eest, et linlased end hästi tunneksid, vaid et üks häälekas vähemus saaks rahus raha kokku kühveldada. Aga mõelgem ka vanalinnale!

Haabersti päevakeskus on 1. juunist osaliselt taas avatud

▶ 1. juunist on Haabersti päe- vakeskus (Õismäe tee 24) osali- selt taas avatud ning ette re- gistreerides on võimalik külas- tajatel kasutada päevakeskuse teenuseid. Keskuse huviringid alustavad alles sügisel.

Haabersti linnaosa vanem Andre Hanimägi ütles, et regist- reeruda tuleb kogunemiste välti- miseks. «Kahjuks on eakad ko- roonaviiruse suhtes riskirühm ning elanike tervise huvides ja vii- ruse leviku ennetamiseks tuleb arvestada teatud piirangutega.»

Külastajatel tuleb majja sise- nemisel desinfitseerida käsi ning võimalusel kanda maski, arvestada tuleb ka 2+2 reeglila ja kinni pidada päevakeskuse töötajate juhustest ning suunis- test. Lisaks jälgivad päevakes- kuse töötajad, et ruumid oleks vaid pooleldi täis.

Haabersti päevakeskuse ko- duteenus töötab juba täie hooga ja vaid perekeskuse töö toimub veel kaks nädalat graafiku alusel. 29. juunist 2. augustini on päeva- keskus suvepuhkuseks suletud.

TERAVNURK

Kesklinn ei tohiks olla vaid jõukate päralt

▶ Tallinna linnavalitsus tahab planeerida kesklinna nii, et see ei muutuks ainult jõukate elanike ja turistide pärus- maaks. Kesklinna üldplaneer- ringu lähteülesannetes soovi- takse, et tuleb tekitada näi- teks taskukohaseid üüripindu. Lähteülesande on koostanud linnaplaneerimise amet. Sel- les viidatakse muu hulgas, et uusarendusteski võiks koos- töös arendajaga rõhku panna eri hinnatasemega korteritele. Näiteks tekib ehitusplatse juurde küllaltki kallisse sada- mapiirkonda, mis juhul, kui lähtuda ainult kinnisvaraäri- sest, aga mitte sotsiaalsemast

lähenedisest, kujuneks ainult välismaalaste ja jõukate koha- like elurajooniks. Lisaks tu- leks vähendada turismisurve vanalinnalt ja püüda kohalike- le tähtsaid teenuseid sinna ta- gasi tuua. Lihtsalt öeldes pole rätsepal või kingsepal seal mõtet kesk turistide horde ja kirvehinnaga rendipinnal töö- koda pidada. Mõnes üksikus sealses toidupoes kujundavad samuti hindu kruisilaevad. Nii kujunebki vanalinnastele para- doksaalne olukord: kesk kõige tihedamat inimliklust elatak- se umbes nagu maakohas, teenustest kilomeetrite kau- gusel.

Suurkorporatsioonide maksustamisega uuele katsele

▶ Euroopa Komisjon plaanib 750 miljardi euro suurust in- vesteerimisprogram- mi «toita» uute üle-euroopaliste maksudega. Muuhulgas on juttu plastiku-, digi- ja süsini- kulekke- ning suurkorpo- ratsioonide maksust.

Näiteks Eestis peaks iga uue maksu kehtestamine aga käima siiski riigikogu kaudu. Tallinna tehnikaülikooli majan- dusprofessor Karsten Staehr teatas ERR-ile maksuplaani arvustades, et mitte ühtki neist ei ole lihtne rakendada. «Näi- teks CO2 impordimaks. Milline

on Hiinast imporditud mängu- asjade CO2 sisaldus?» küsis ta. Teisalt saadakse ehk mitmed kättemõ- tud taga püsinud maksu- ideed uuesti liikve- le. Alles detsemb- ris kukutasid 12 euroliidu riiki, nende seas ka Ees- ti, läbi ettepaneku,

mis oleks sundinud rahvusvahelised suurkorpo- ratsioonid avaldama riigiti ka- suminumbrid ja kui palju nad makse maksavad. Eestit ei pooldanud seda väidetavalt põhjusel, et küsimust arutati vales ehk konkurentsivõime nõukogus. Nüüd saame uuele katsele minna.

Ristiisad, kes pole enam ristiisad

▶ Kui meedias kõneldakse, te Eesti allilmaühendusi vae- vavat tõsine juhtimiskriis ja uut pealikut tapetud Nikolai Tarankovi asemele polevat suudetud valida, jääb üle vaid õlgu kehi- tada. Lokaalsed grupikesed, 90ndate jäänu- kid, keda meil kõlavalt organisee- ritud kuritegevuseks nimetatakse, mõjutavad meie elu siiski marginaalselt. Küll puutume iga päev kokku glo- baalse organiseeritud kurite- gevusega. Väga suure töö- näosusega võib selle ohver olla mõni tänaval vastu astuv võõrtööline, nurga taga vede- lev narkomaan, laps või noor, kes on interneti pimeturult narkot hankinud, või vanaini- mene, kes läinud lõpmatu hulga valdavalt rahvusvahe- liste petuskeemide õnge. Ra- hapesutõrjega seoses oleme

astunud alles esimesi tö- seid samme ja võime va- oletada, kui suur võib te- kult olla Eesti narkotur- ve. Politsei märk- peaks olema baalne koos- Suurte kü- like kettide- kaalsed lü- sed ei kand- ka maailma- malt mingitel majuhtide valimi- Nad ei kuulu «ühenduss- nende asju ajavad advok- ja sageli töötavad nad ü- eriteenistuste heaks. Lo- likult tuleb politseil tege- kõigiga, kes seadust on- kunud. Ainult et teenim- paguneid külge riputada- võibki keegi jääda uskun- nagu kujutaksid 90ndate- jud tänapäeva kuritegev- mis on legaalselt äriega lä- põimunud rohkem kui ii- rem, endast tööpoolest- geid tegijaid.

Loosungis «igale noorele kõrg- ridus» peitub kutsehariduse kriis

▶ Praegu räägitakse palju os- kustööjõust, keda piirangute tõttu ei saa riiki tuua. Hädas on näiteks ehitajad. Kutseha- ridus on olnud aastaid noorte seas ebapopulaarne. Nüüd aga juhtub sageli, et kõrgha- ridus inimene läheb õppima mingit kutseala, et leiba lau- le saada. Vähe meenutatakse aga ühte selle kriisi põhjust, miks Eesti noored kutsekooli pigem ei lähe. Nimelt otsusta- ti 1990ndatel loosungi järgi, et turg reguleerib kõike, lubada

kõrgkooli asutada igaüh- Seitsmest eraülikoolist o- alles mõni üksik, ja sam- öelda 11 rakendusliku ei- kõrgkooli kohta. Elu on e- mil läbi kukutanud ka su- ma osa kunagisest 21 riik- kust rakenduskõrgkooli- me hoidnuksime kõrgem- haridust koolide arvult s- tasemel mis praegu ja si- nuks kõrghariduse saam- diplomitruki asemel kon- rents, asuksime ühiskor- ilmselt palju paremal jär-

Keskraamatukogu ootab lugejaid taas saalidesse

▶ Juunist saab keskraa- matukogus taas valida riilulite vahel raamatuid, laenata spordivahendeid, muusikariistu jm.

Raamatukogudes tuleb järgida 2+2 reeglit ja teenin- dussaali lubatud külastaja- te arvu, seega võib esimestel päevadel esineda tavapära- sest pikemaid järjekordi.

Võimalusel tasuks raama- tukogu külastus veel veidi edasi lükata, kuna kõigi teavi- kute tagastustähtaegu on pi- kendatud ja esimesed tagas- tustähtpäevad jäävad juuni teise poole. Lugejatele, kes on andnud raamatukogule oma e-posti aadressi, saadab raamatukogu uue tagastus- tähtpäeva e-postile, samuti saab tagastustähtpäevi kont- rollida ja võimalusel pikenda- da iseteeninduses Minu ES-

TER. Raamatukogust võib alati infot küsida ka telefoni või e-pos- ti teel. Viiviste ar- vestus, mis pea- tati 13. märtsil, taastatakse ala- tes 25. juunist.

Kõigile, kes soo- vivad oma raama- tukogukülastust kiire- maks ja ohutumaks muuta, pakub raamatukogu endiselt võimalust teavikud ette tel- lida [https://keskraamatuko- gu.ee/ettetellimine-raamatu- kokku/](https://keskraamatukogu.ee/ettetellimine-raamatu- kokku/). Raamatukogu pakub endiselt koduteenindust Tall- linna pensionialistele elani- kele, kel riskirühma kuulumi- se tõttu ei pruugi olla ohutu raamatukogu külastada. Su- vel on mitmete haruraamatu- kogude juures avatud välilu- gemissaalid, kus lehte ja aja-

kirju saab lugeda värs- kes õhus.

Raamatuko- gus arvuti kas-utada soo- vijad peavad esialgu arves- tama poole- tunniste seans- sidega ning või- malusel aja ette bro- neerima, kuna arvutiõkoh- ti on ohutusnõuete tõttu ta- vapärasest vähem.

Endiselt on kõik oodatud kasutama e-raamatukogusid ELLU, OverDrive ja RBDigital, kust saab laenata nii eesti- kui ka võõrkeelseid e-raamatuid, võõrkeelseid audioraamatuid ja e-ajakirju. Kirjanduse valik täieneb pidevalt. Raamatuko- gu pakub edasi ka teisi e-tee- nuseid, sh koolitusi videosil- dade vahendusel.

Mustamäe staadioni esimese avaliku staadioni

▶ Aadressile Vilde tee tuleb nüüdisaegne staadion, kus saab tegelda kergejõustikuga, mängida korv-, võrk- ja jalgpall- treninida välitrenažöör- del jne.

Selleks sõlmisid Must- linnaosa valitsus ja Avas- hitektibüroo projekteeri- pingu. «Püsimise oma täna- ehitusplaanidega kenasti- fikus,» ütles linnaosa- vanem Lauri Laats. «Vilde sta- adion on üks meie selle aasta- projekt, ees on Mustamäe- mese avaliku staadioni pa- teerimine.» Projekt pea- mis olema juuli lõpuks, e- loa loodab linnaosa saad- gustis.